

Euskal Ekonomiaren Bilakaera 2023- IIH

2023ko urriaren 17a

1

Sintesia

2

Euskal Ekonomia

BPG

Barne-eskaria

Kanpo-sektorea

Lan-merkatua

Inflazioa

Sektore publikoa

Finantza-sektorea

Adierazleak

3

Ingurunea

4

Aurreikuspenak

1. Euskal Ekonomia 2003-IIHan: desazelerazioaren bidean

2023ko bigarren hiruhilekoan, EAEko ekonomiaren BPGk urte arteko **%1,5eko** hazkundera izan du, eta **Eurogunearen (%0,5)** eta **Estatuaren (%1,8)** arteko posizioari eutsi dio. **Desazelerazio-bidearekin** jarraitu du, hau da, intentsitate txikiagoko hazkundera ikusi da, erreferentziako inguruko ekonomia nagusien portaerarekin batera. Horren atzean prezioen igoera geldiezina dago, erregaien protagonismo bereziarekin, interes-tasen bilakaerarekin batera. Hirugarren hiruhilekoaren BPGaren hazkundera **%1,6koa** izan da.

Hazkundera **barne-eskariaren osagaietan** oinarritu da, **%1,7ko** hazkundeari eusten diona, aurreko hiruhilekoaren antzekoa. Bestetik Kapital Eraketa Gordinak indar handiagoa izan du (**%2,5**) eta Azken Kontsumoak gutxiago: **%1,5**. EAEko esportazioak -**%2,5** jaitsi dira (a/a), inportazioak baino intentsitate handiagoarekin (**-%2**), aurreko hiruhilekoan ikusitako erritmoen azpitik bi kasuetan. Horrek azaltzen du **kanpo-sektorearen ekarpen negatiboa (-%0,3koa)**. Txinaren ahuleziak kanpo-merkatua asko baldintzatzen du.

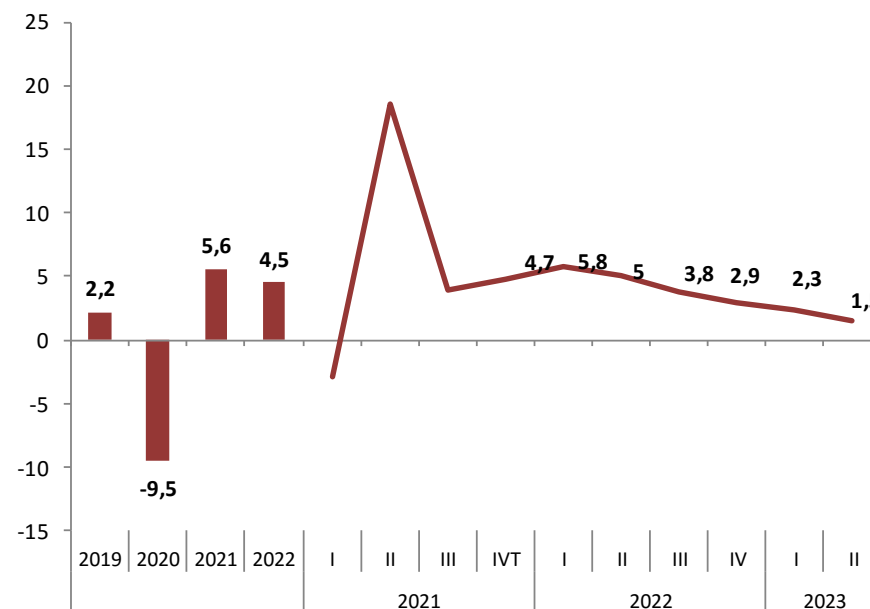
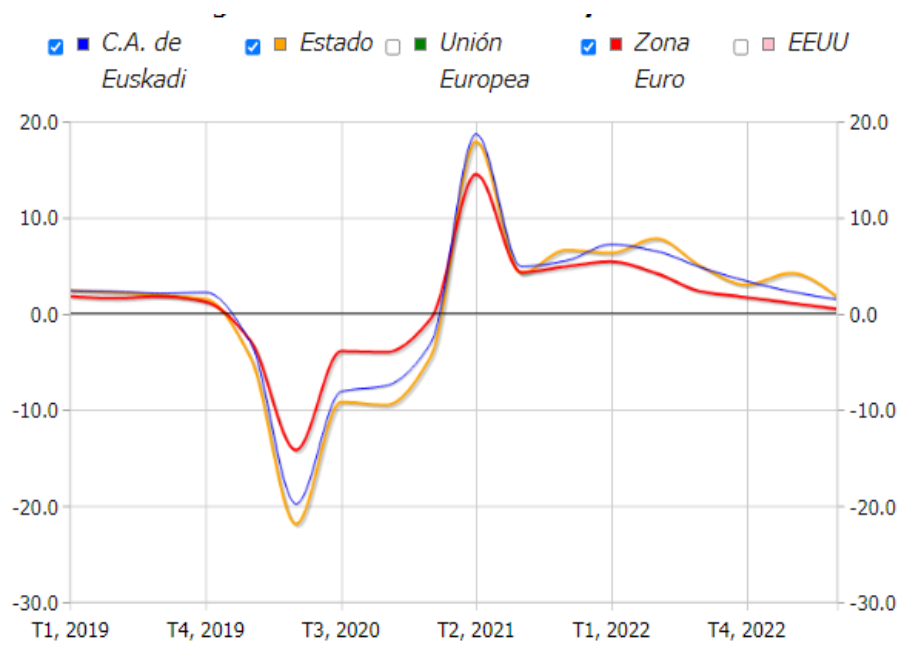
Eskaeraren ikuspegitik, **industriak ahultasuna erakutsi du -%0,5** murriztu delako, manufaktura-industrian bereziki; fakturazio txikiago hori Euskadiko merkatuan eta kanpokoan eskaerak gelditzen ari direlako izan da. Suspertze-seinaleak ematen dituen **eraikuntza** ondo atera den bakarrenetakoa da, **%4,2** hazi delako, **zerbitzuak** oro har baino **%2,1** gehiago, bilakaeran intentsitatea galtzeko bideari jarraituz.

Erregistratutako langabeziaren beheranzko joera egiaztatu da, eta aldi berean **afiliazio-tasek hobera egin dute** (iraileko datuak %20ko gorakada erakutsi du), eta enplegua 980.000 landunetik gorakoa da. 2023IIH-n, lanaldi osoko 14.270 enplegu baliokide gehiago daude aurreko urteko aldi berean baino. Horietatik 12.286 enplegu gehiago Zerbitzuetan, 2.064 gehiago industrian, 162 gehiago Eraikuntzan eta 243 gutxiago Nekazaritzan.

EAEko BPGren bilakaera bat dator erreferentziazko ingurunerako aurreikusten den joerarekin eta, hor, **2023an, %1,7ko hazkundera** aurreikusten zen eta **hurrengo ekitaldian %2,2**. **Ziurgabetasuna areagotzen duten** elementurik handienetako bi dira: batetik, aldagai geopolitikoa, eta, bestetik, EBZk ezarritako diru-politikaren haritik interes-tasen bilakaera. Izan ere, Ukrainako gatazkari Palestinaren eta Israelen arteko gerraren eragina gehitu behar zaio, eta gerra horren bilakaera eta ondorioak nekez aurreikus daitezke.

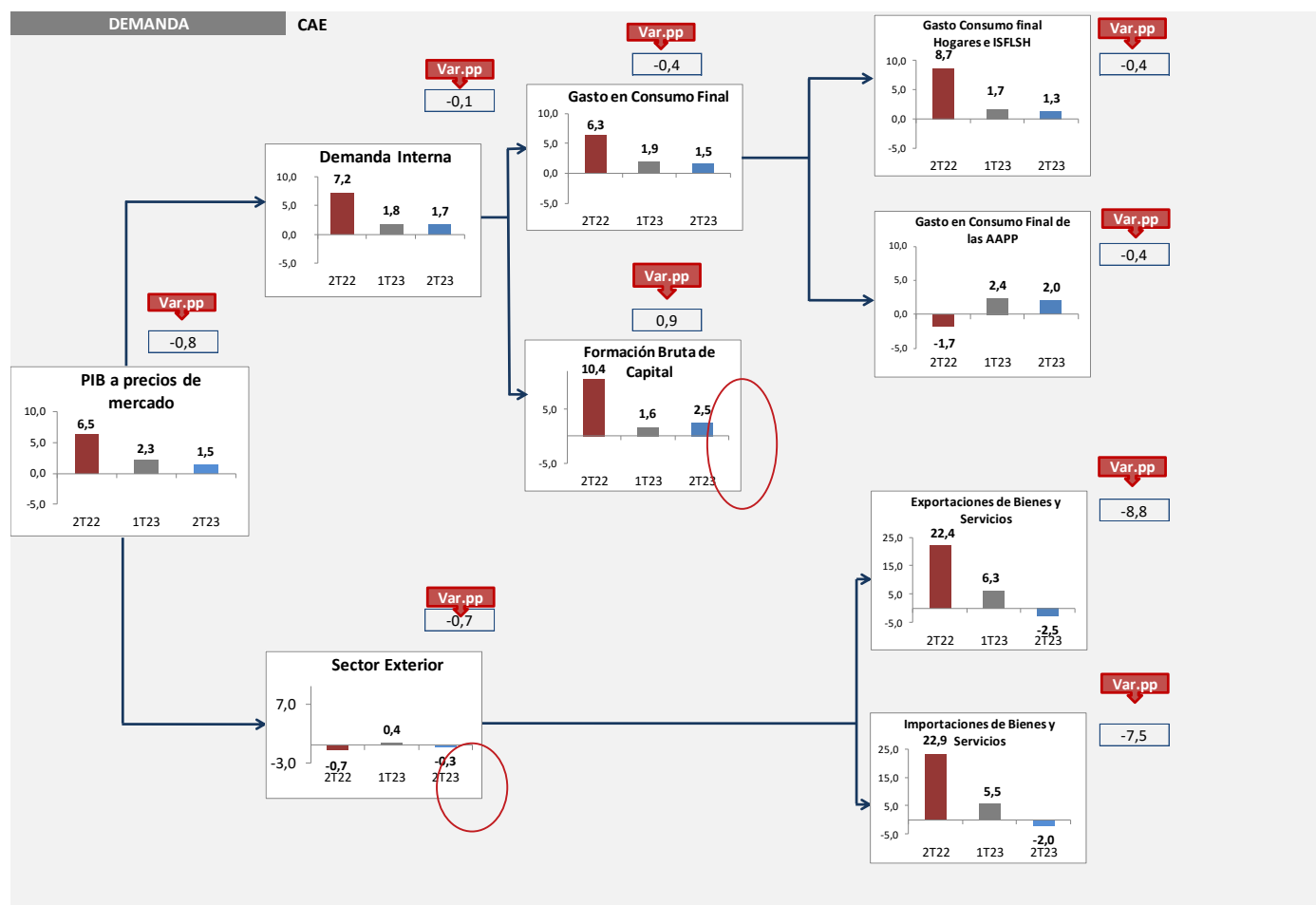
2. Desazelerazioa baieztatzen da

Tasas de variación del PIB de la C.A. de Euskadi (%)

2023ko bigarren hiruhilekoan, EAEko ekonomiaren BPGk urte arteko **%1,5eko** hazkundera izan du, eta **Eurogunearen (%0,5)** eta **Estatuaren (%1,8)** arteko posizioari eutsi dio. **Dezelerazio-bidearekin** jarraitu du, hau da, intentsitate txikiagoko hazkundera ikusi da, erreferentziako inguruko ekonomia nagusien portaerarekin batera. Horren atzean prezioen igoera geldiezina dago, erregaien protagonismo bereziarekin, interes-tasen bilakaerarekin batera. Hirugarren hiruhilekoaren BPGaren hazkundera **%1,6koa** izan da.

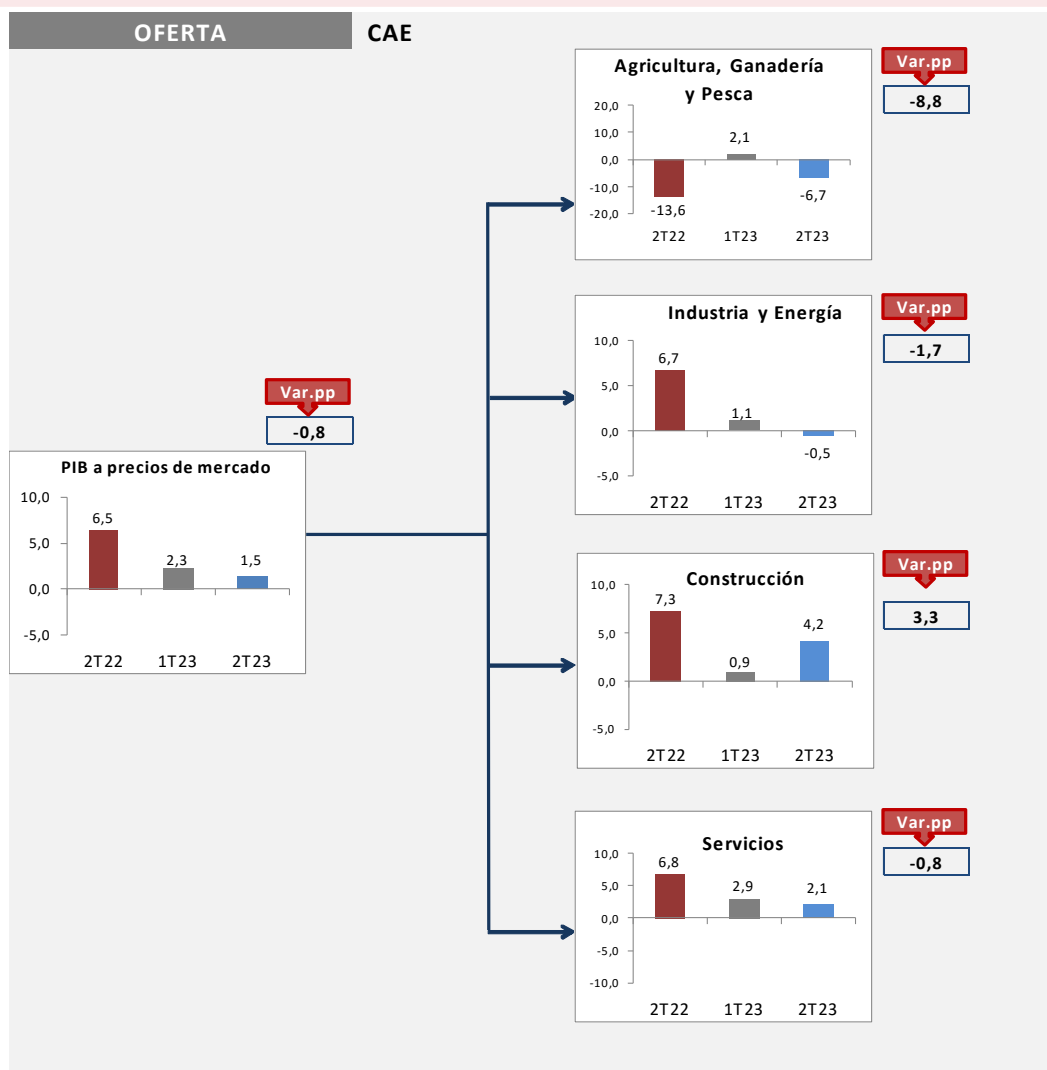
2. Barne-eskariak bultzatutako hazkundera

Iturria: Eustat, gure datuak

Hazkundera **barne-eskariaren osagaietan** oinarritu da, **%1,7ko** hazkunderari eusten diona, aurreko hiruhilekoaren antzekoa. Bestetik Kapital Eraketa Gordinak indar handiagoa izan du (**%2,5**) eta Azken Kontsumoak gutxiago: **%1,5**. EAEko esportazioak **-%2,5** jaitsi dira (a/a), inportazioak baino intentsitate handiagoarekin (**-%2**), aurreko hiruhilekoan ikusitako erritmoen azpitik bi kasuetan. Horrek azaltzen du **kanpo-sektorearen ekarpen negatiboa (-%0,3koa)**. Txinaren ahuleziak kanpo-merkatua asko baldintzatzen du.

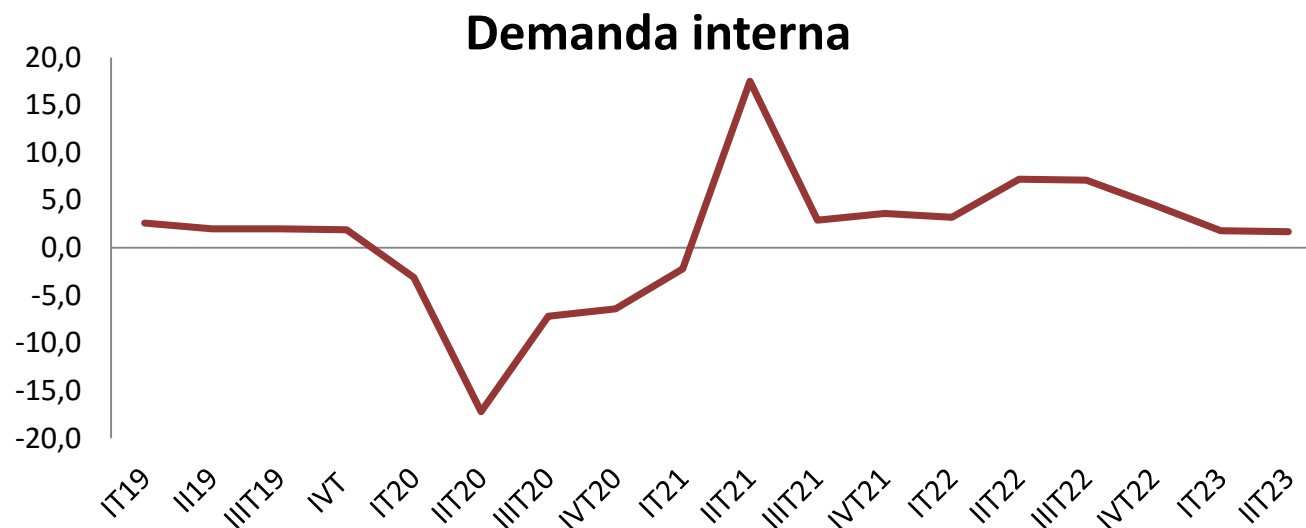
2. Industria uzkurtzen ari da

Iturria: Eustat, gure datuak

Eskaintzaren ikuspegitik, **industriak ahultasuna erakutsi du** **-%0,5** murriztu delako, manufaktura-industrian bereziki; fakturazio txikiago hori Euskadiko merkatuan eta kanpokoan eskaerak gelditzen ari direlako izan da. Suspertze-seinaleak ematen dituen **eraikuntza** ondo atera den bakarrenetakoa da, **%4,2** hazi delako, **zerbitzuak** oro har baino **%2,1** gehiago, bilakaeran intentsitatea galtzeko bideari jarraituz.

2. Barne-eskariaren pixkanakako ahultzea

PIB Trimestral (demanda)	2022			2023	
	II	III	IV	I	II
GASTO EN CONSUMO FINAL	6,3	6,2	4,4	1,9	1,5
-Gasto en consumo final de los hogares e ISFLSH	8,7	8,0	5,1	1,7	1,3
-Gasto en consumo final de las AAPP	-1,7	0,8	2,2	2,4	2,0
FORMACIÓN BRUTA DE CAPITAL	10,4	9,9	4,8	1,6	2,5
-Formación Bruta de Capital Fijo en Bienes de Equipo	8,6	7,5	3,2	2,4	0,9
DEMANDA INTERNA	7,2	7,1	4,5	1,8	1,7
EXPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	22,4	16,8	8,6	6,3	-2,5
IMPORTACIONES DE BIENES Y SERVICIOS	22,9	20,6	10,2	5,5	-2,0
PRODUCTO INTERIOR BRUTO a precios de mercado	6,5	4,8	3,4	2,3	1,5

Barne-eskariaren portaera erregaien igoerarekin kateatutako inflazio handiak baldintzatzen du, eta horrek **etxeetako kontsumoaren intentsitatea gutxituz joan da pixkanaka**, kontsumo publikoaren pultsio txikiagoarekin batera, eta horrek aldagai horren **ahultze progresibora** eramaten du.

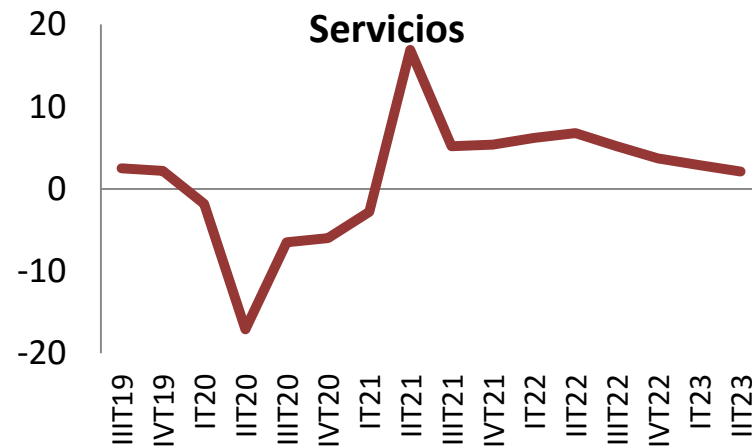
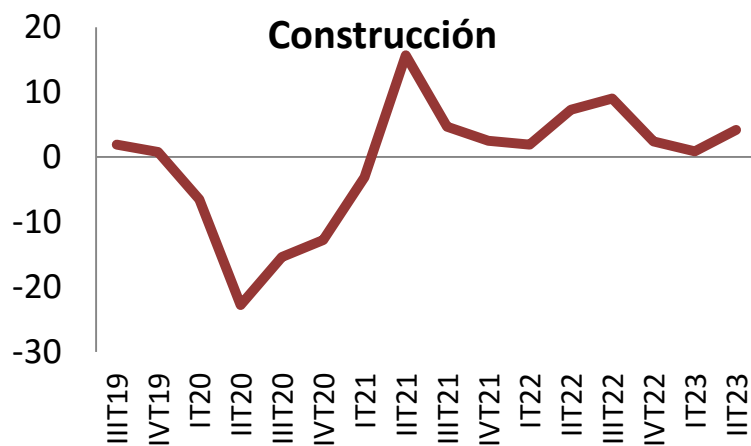
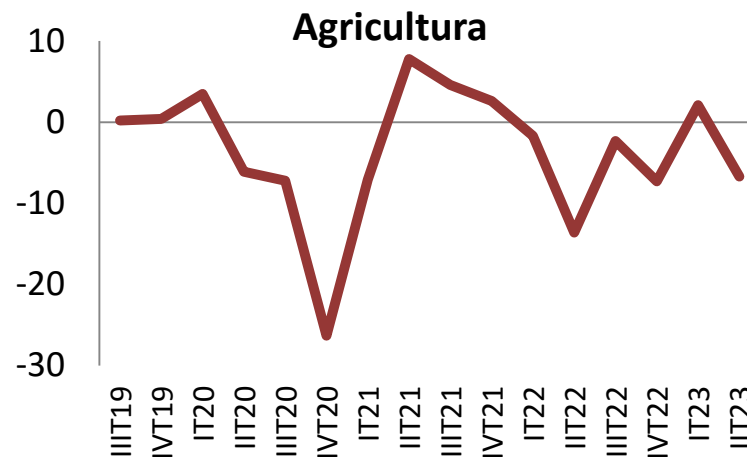
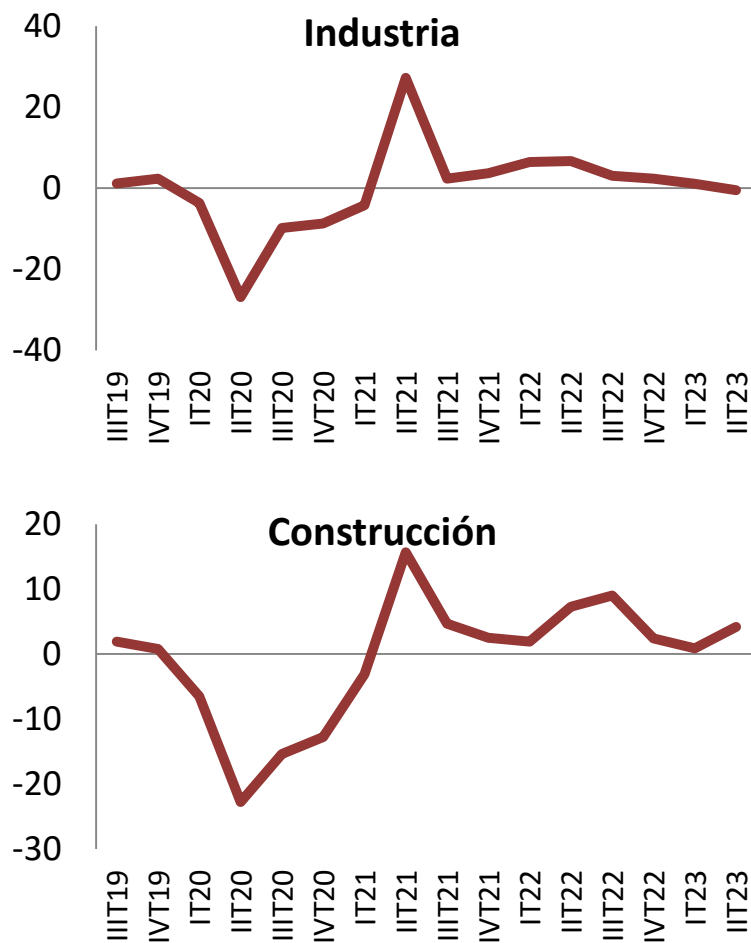
2. Kanpo-merkatuaren laguntzarik gabe

Iturria: Eustat

Kanpo-merkatua oso baldintzatuta dago, besteak beste, **Txinaren eta Alemaniaren ahultasunagatik** eta **merkataritza-trukeen ahuleziagatik**, **ondasunen esportazioak** jaitsi direlarik **(-%2,5)** eta produktu ez-energetikoen hazkundeak jarraitzen duen bitartean. Inportazioetan ikus daitekeenaren antzekoa da hori. Izan ere, inportazioek **-%2ko** beherakada izan dute eta produktu energetikoak zein manufakturuak jaitsi dira. Hala ere, uztailleko merkataritza-saldoa positiboa izan da eta %110eko estaldura izan du.

2. Eraikuntzak gora egin du, gainerako sektoreen bultzada txikiagoarekin alderatuta

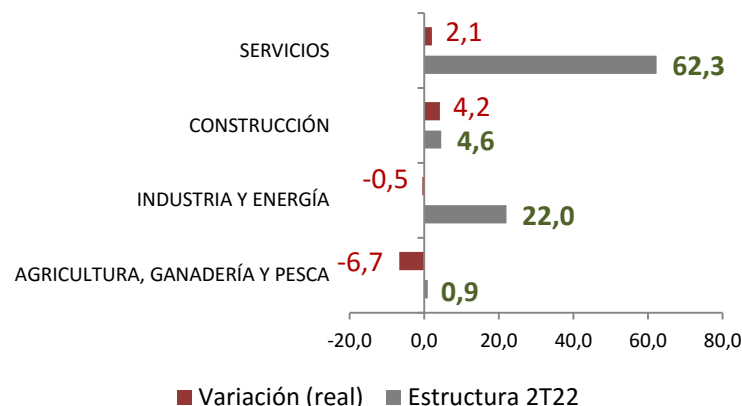

Iturria: Eustat

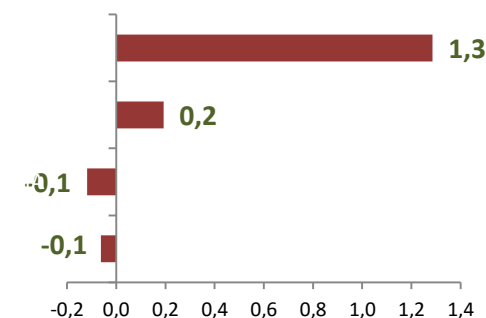
Eraikuntza da aurreko erregistroa hobetu duen alderdi bakarra; izan ere, gainerako sektoreek (Zerbitzuak, Industria eta Lehen Sektorea) erregistro txikiagoak izan dituzte, eta kasu batzuetan jaitsiera adierazgarriak.

2. Zerbitzuak, euskal ekonomiaren sostengua

Estructura y Variación PIB IIT23
(%)

Aportación al PIB IIT23 (pp)

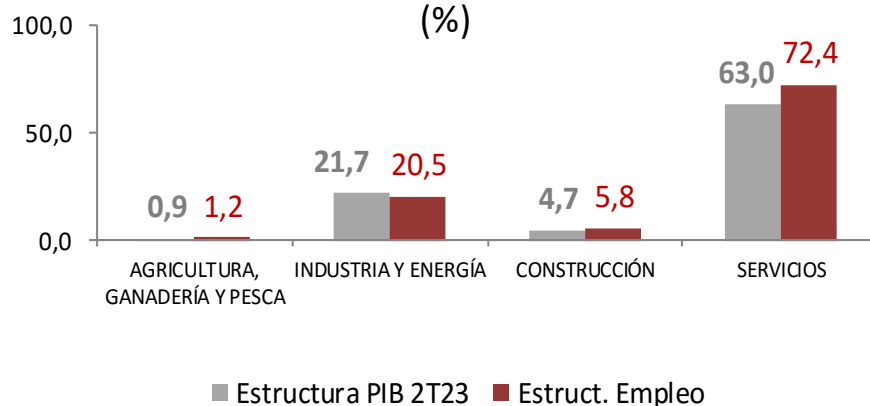

Iturria: Eustat - Guk egindakoa

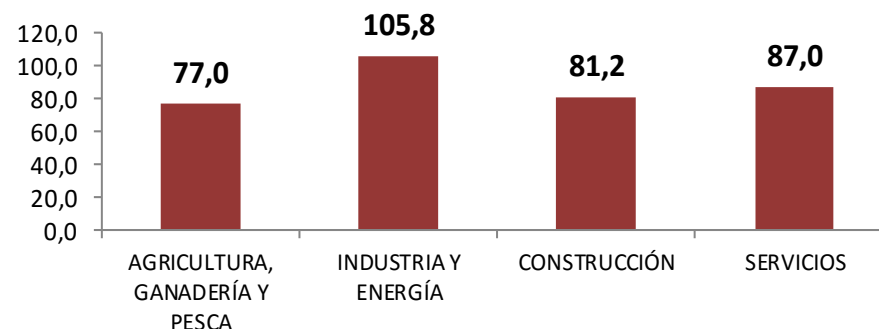
2023 IIH-an, **Zerbitzuen** sektoreak %**1,3**ko ekarpena egin dio EAEko hazkundeari, egituraren %**62,3** eta balio errealetan %**2,1**eko igoera uztartzen dituelako. **Industriak** %**22,0** inguru osatzen du, eta -0,5 puntutan uzkuertzen da, -0,1 puntu kenduz. **Eraikuntzak**, berriz, %**4,2** egin du gora balio errealetan, eta %0,2 puntutan handitu du bere ekarpena. Lehen sektorea, berriz, ez da %1era heltzen EAEko produkzio-egituran, % 6,7 murriztu da, eta **guztirakoari** -0,1 kendu dio.

2. Sektoreko produktibitatearen rankinga

Estructura Empleo y PIB IIT23
(%)

Productividad por sectores IIT23

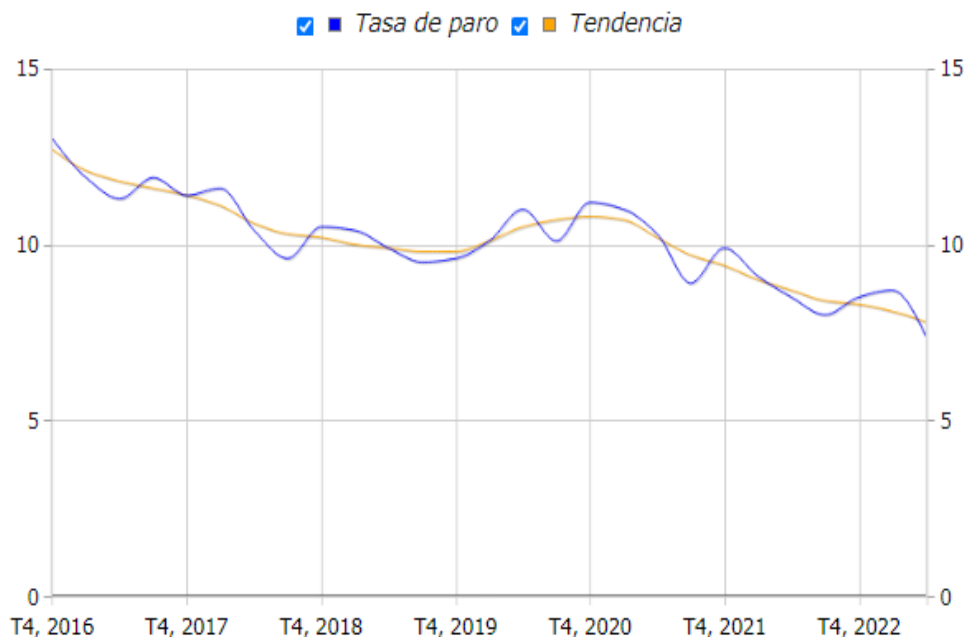
Iturria: Kontu ekonomikoak. Eustat. Guk egindakoa

Enpleguak, bestalde, **%0,7** egin du gora bigarren hiruhileko honetan, urteko lehen hiruhilekoaren aldean, hau da, **%1,5eko urte arteko hazkundera** izan du, hau da, guztira 14.270 lanpostu garbi gehiago 2022ko bigarren hiruhilekoan baino. Enpleguaren eta soldaten hazkundera aurreikusten da, eta, inbertsioak ere izango duen hazkundearekin batera, kanpoko ekarpen txikiagoa konpentsatzea espero da.

2. Aurrerapen positiboak lan-merkatuan

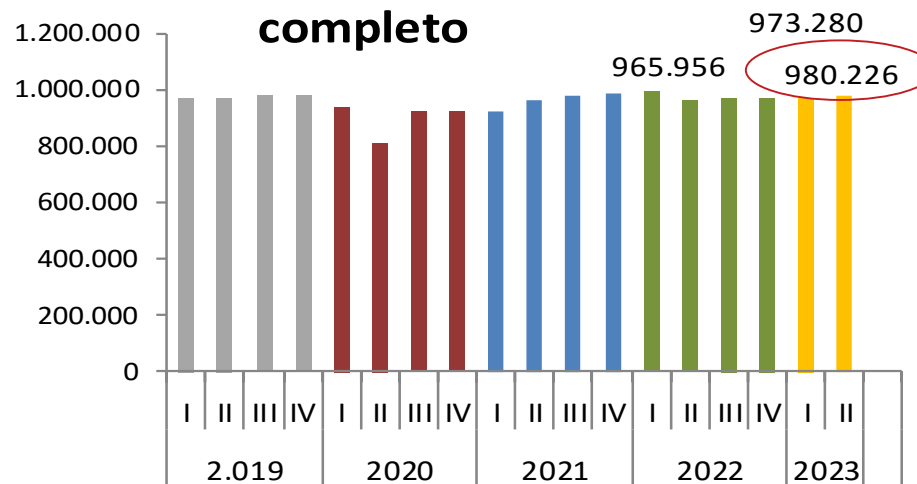
Tasa de paro: IIT23

7,4%

14.270 empleados más que en IIT22

Puestos de trabajo equivalentes a tiempo completo

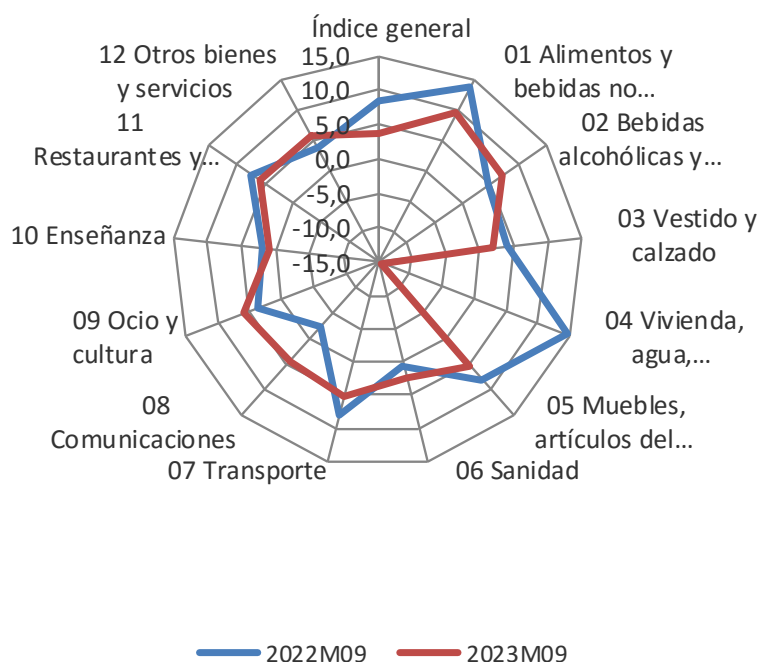
Iturria: Kontu Ekonomikoak. EPA. Eustat.

Erregistratutako langabeziaren beheranzko joera egiaztatu da, eta aldi berean **afiliazio-tasek hobera egin dute** (iraileko datuak % 20ko gorakada erakutsi digu), eta enplegua 980.000 landunetik gorakoa da. 2023IIH-n, lanaldi osoko 14.270 enplegu baliokide gehiago daude aurreko urteko aldi berean baino. Horietatik 12.286 enplegu gehiago zerbitzuetan, 2.064 gehiago industrian, 162 gehiago eraikuntzan eta 243 gutxiago nekazaritzan.

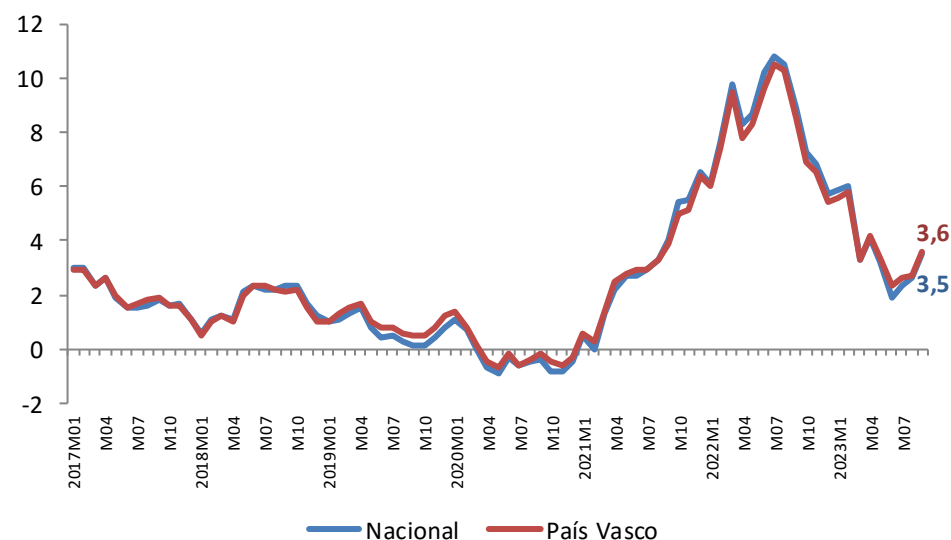
2. Gorakada txikia birbideratzearen bidean

Inflación por sectores

Evolución Inflación CAE

Evolución de la Inflación

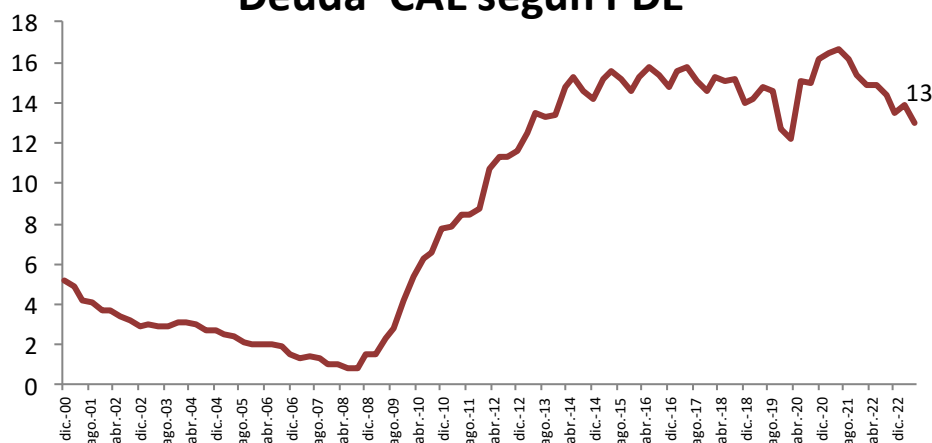

Iturria: INE

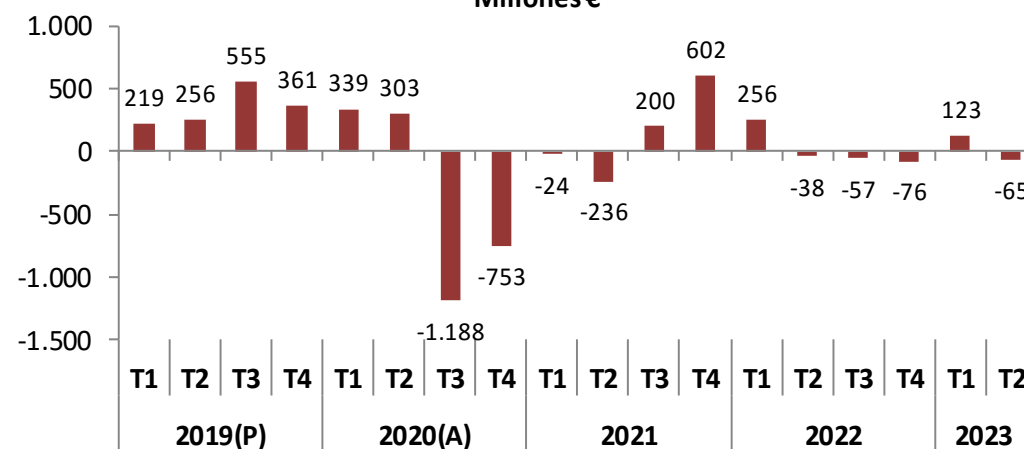
Iraileko prezioen indize orokorra %8,5etik **%3,6ra** igaro da, hau da, gora egin du abuztuko datuarekin alderatuta, eta goranzko joera txiki bat ezarri du, erregaien prezioek eragindako presioaren ondoren, LPEEk erabakitako ekoizpen-murrizketen harira. Eragin hori areagotu egin da berriki **palestinarren eta israeldarren arteko gatazkarekin, petrolioaren prezioan** presio handiagoa eragiten duelako.

2. Zor txikiagoa eta finantzaketa-kontrolatuen beharrianak

Deuda CAE según PDE

CAE: Capacidad (+) o Necesidad (-) de Financiación
Millones €

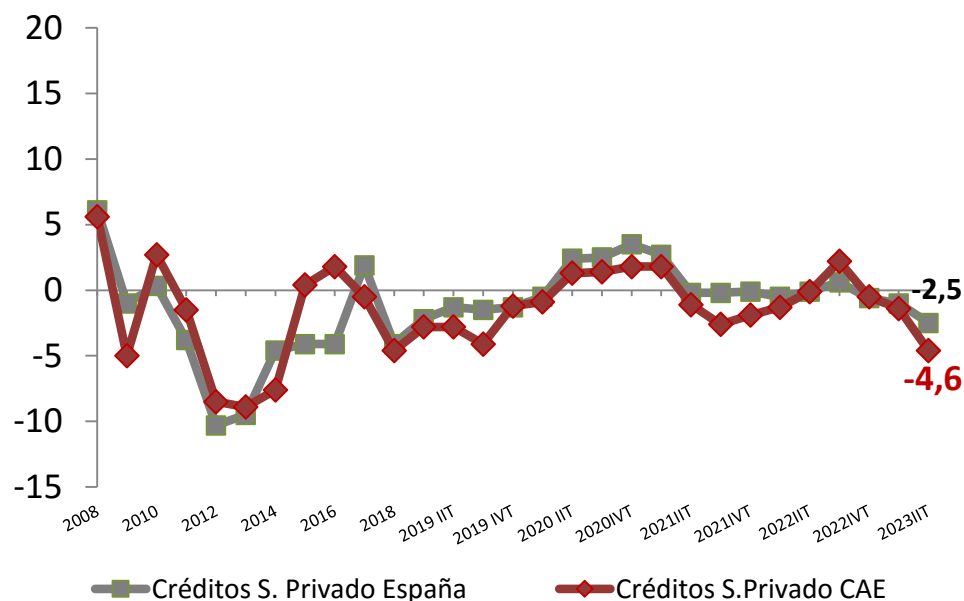

EAEko zorraren mailak %13,0ra egin du behera bigarren hiruhilekoan, eta 65 milioi euroko finantzaketa-beharrak ditu. Horren aurrean, 6.649 M finantza-baliabide eta 6,714 M euroko enplegu dauzkagu.

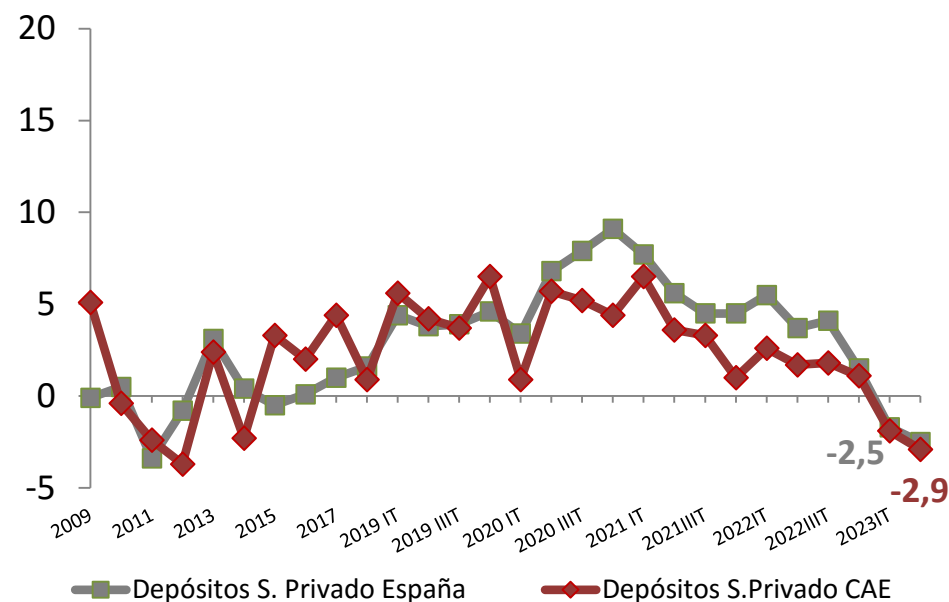
2. Kredituak eta gordailu pribatuek behera egin dute

Txosten hau amaitzean Espainiako Bankuak argitaratutako azken datuak: 2023ko ekaina

Créditos S. Privado

Depósitos S. Privado

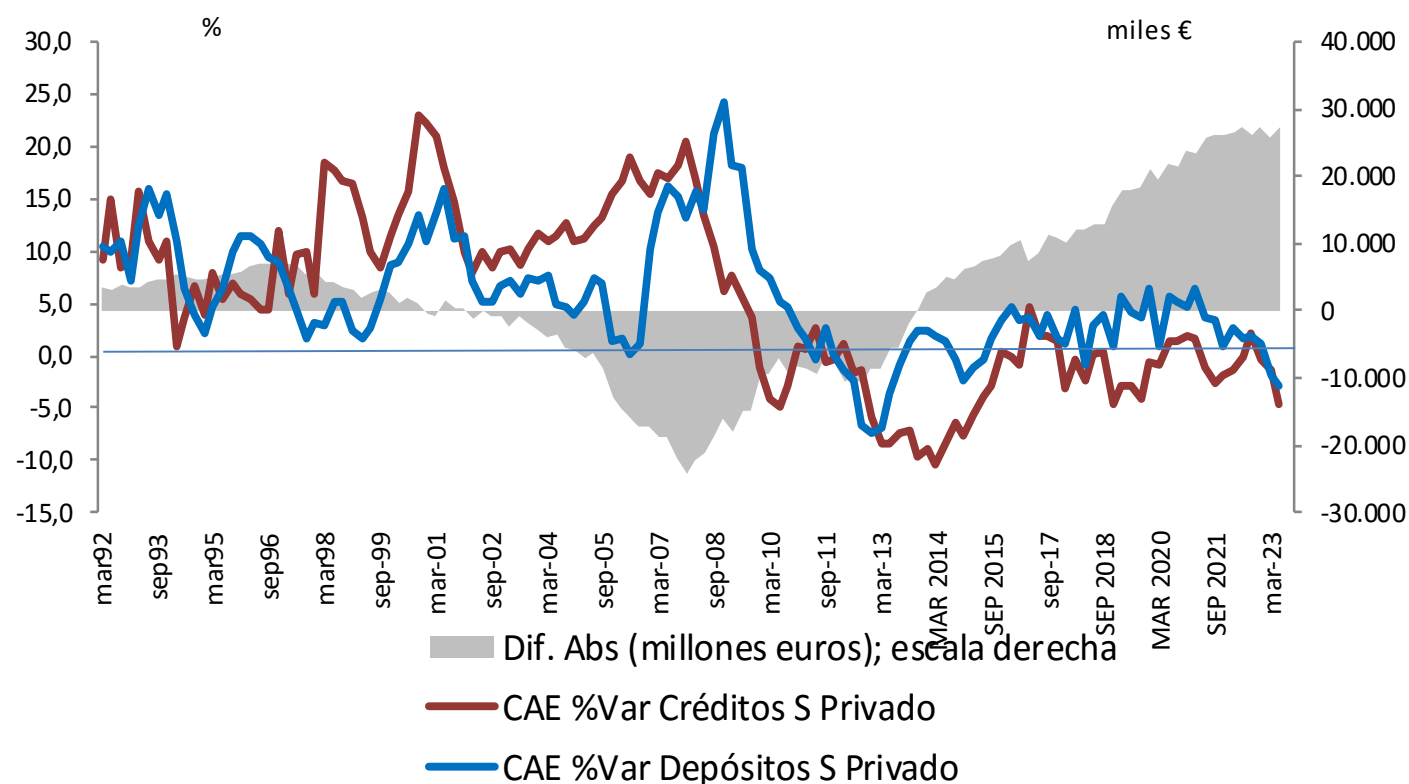

Ordaintzeke dagoen **kreditu pribatuaren beherakada**. Alde batetik, eskaria gutxitzearen eta amortizazioak handitzearen ondorioz jaisten jarraitzen du, interes-tasen igoeraren testuinguruan. Bestetik, **gordailu pribatuen masak ere behera** egin du, irteerako fluxu garbiekin, errentagarritasun hobeen bila.

2. Geldialdia kreditu eta gordailu pribatuetan

Txosten hau amaitzean Espainiako Bankuak argitaratutako azken datuak: 2023ko ekaina

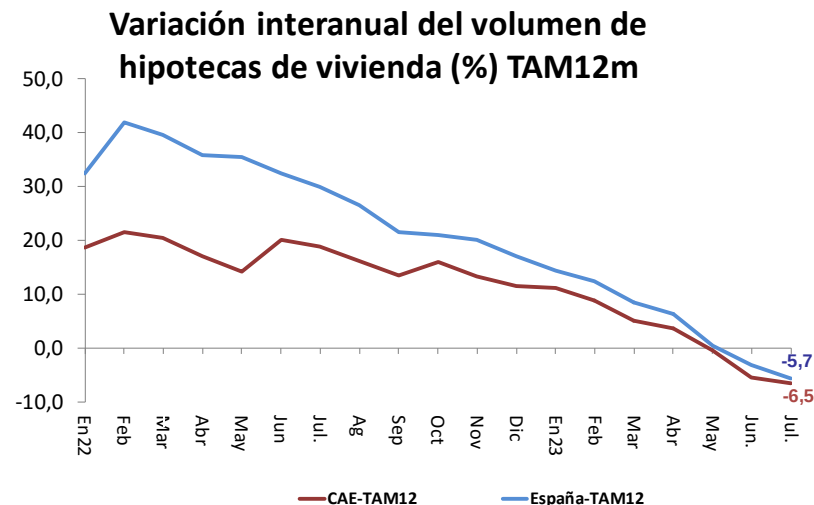
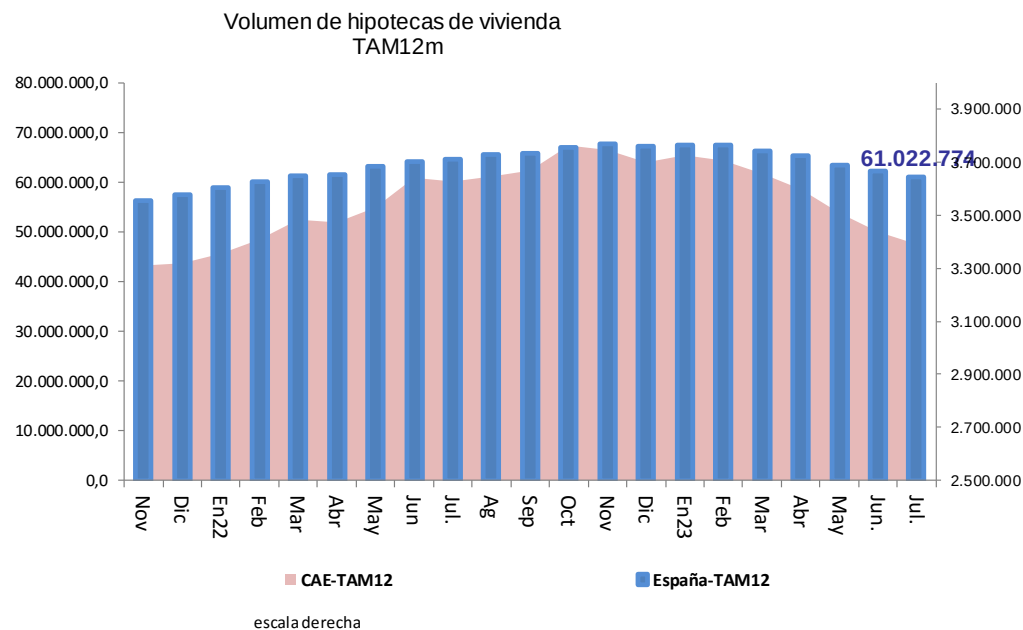
% de variación de Créditos y Depósitos S. Privado

Iturria: Espainiako Bankua eta gure datuak.

2023ko ekainean, **sektore pribatuko gordailuen saldoa 87.042M €-koa izan da (-%2,9), eta sektore pribaturako kredituena, berriz, 59.538M €-koa (-%4,6)**. Diferentzialak 27.503M €-ra egin du gora, eta horrek sektore pribatuaren apalankamentu txikiagoa erakutsi digu, bereziki EAEn. Kreditu eta gordailu pribatuen arteko aldea %68,4 ingurukoa da EAEn eta %83,4koa Espainian.

2. Hipoteka-merkatuak indarra galtzen jarraitzen du

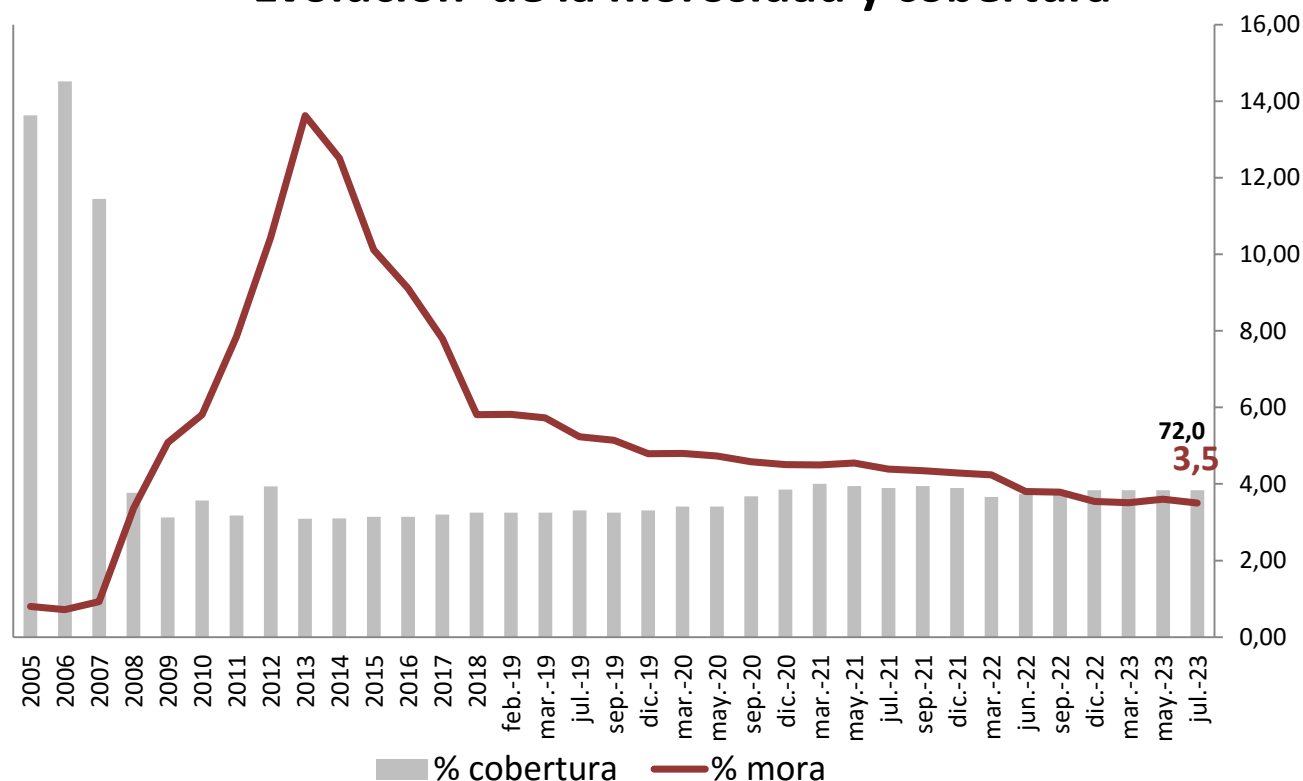

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

TAM-12ri dagokionez, etxebizitzaren hipoteken merkatuak beherantza jarraitzen du, ordaintzeke dagoen saldoari (61.022 M €) zein aldakuntza-tasari (**-%5,7 merkatu osoan** eta EAEn, 3.390 M €, **-%6,5**) dagokienez. Tasei goranzko presioa egiten dien moneta-politika bat luzatzea, bezeroek ordaintzeke duten kapitala lehenago amortizatzerara bultzatzen ari da.

3. Berankortasunari eusten

Evolución de la morosidad y cobertura

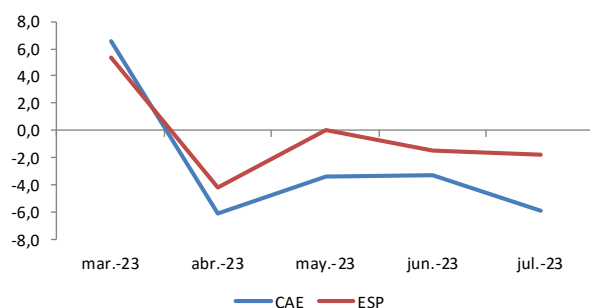
2023ko uztailaren amaieran, Beste Sektore Egoilarraren kredituaren berankortasun-tasa **%3,5**ean mantendu da: zalantzazko aktiboen kopuruak 400 milioi egin du behera uztailean (-%0,5), eta Beste Sektore Egoilarraren kredituaren saldoak, berriz, -11.118 milioi (-%0,92) egin du behera hil berean.

3. Euskal ekonomia, egoeraren arabera adierazleei begiratuta ...

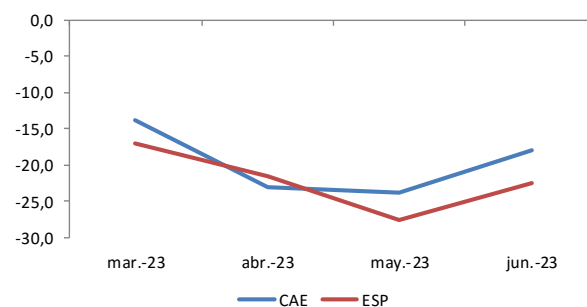
% Var.

MENSUALES	mar-23	abr-23	may-23	jun-23
<u>IPI (INE)</u>	6,6	-6,1	-3,4	-3,5
<u>Matriculación de turismos (Ikerbide 1.25.3)</u>	43,9	4,7	2,6	3,1
<u>Hipotecas. Número (INE)</u>	-14,1	-19,8	-26,9	-21,8
<u>Hipotecas. Importe (INE)</u>	-13,9	-23,0	-23,7	-18,0
<u>Compraventa viviendas</u>	-9,1	-23,4	-18,5	-13,5

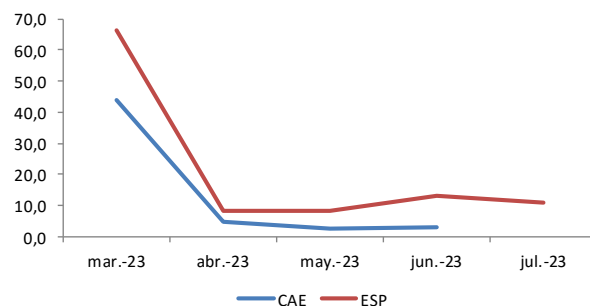
IPI

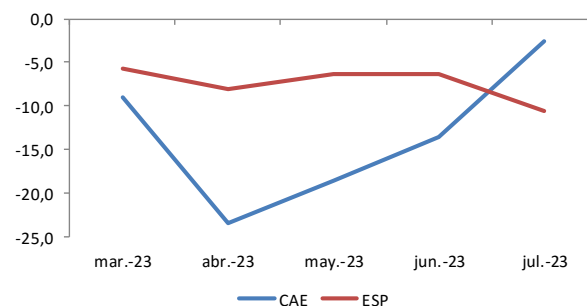
Hipotecas

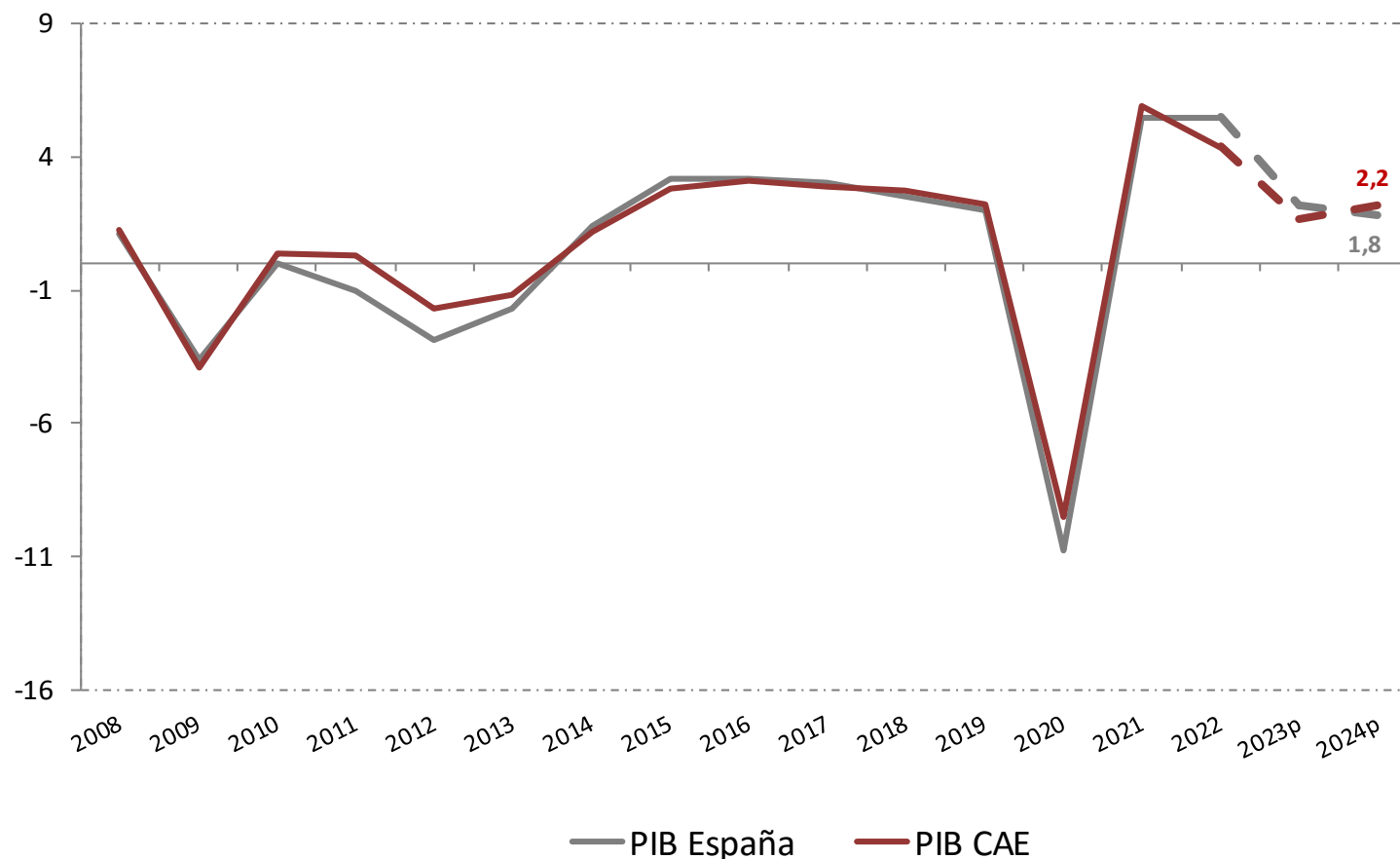
Matriculación vehículos

Compraventa viviendas (nº)

3. Suspertzeko bidean

Iturria: INE, Eustat eta gure datuak

EAEko BPGren bilakaera bat dator erreferentziazko ingurunerako aurreikusten den joerarekin eta, hor, **2023an, %1,7ko hazkundera** aurreikusten zen eta **hurrengo ekitaldian %2,2**. **Ziurgabetasuna areagotzen duten** elementurik handienetako bi dira: batetik, aldagai geopolitikoa, eta, bestetik, EBZk ezarritako diru-politikaren haritik interes-tasen bilakaera. Izan ere, Ukrainako gatazkari Palestinaren eta Israelen arteko gerraren eragina gehitu behar zaio, eta gerra horren bilakaera eta ondorioak nekez aurreikus daitezke.

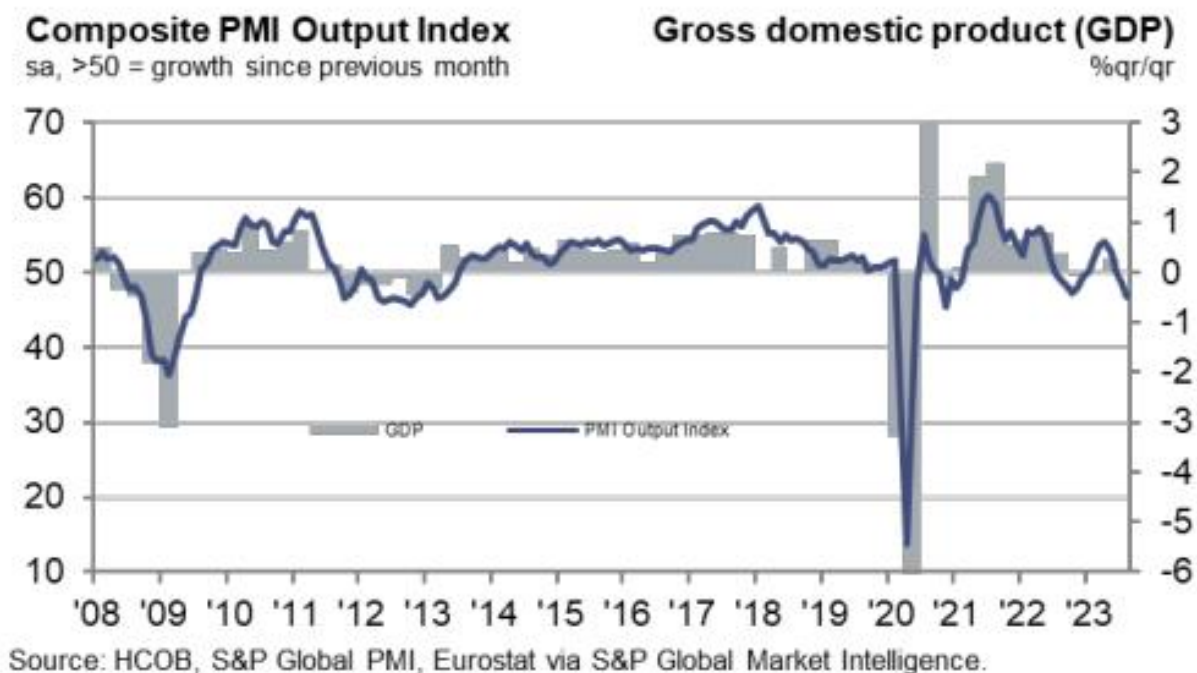
3. Euskal ekonomia. Aurreikuspenak

Euskadi	PIB	
Panel de Previsiones	2023	2024
Confebask	1,5	-
Hispalink (VAB)	1,7	2,5
BBVA	2,0	2,6
CEPREDE	1,7	1,4
Gobierno Vasco	1,7	2,1
Media	1,7	2,2
<i>Máximo</i>	<i>2,0</i>	<i>2,6</i>
<i>Mínimo</i>	<i>1,2</i>	<i>2,1</i>

Fuente: DEP-octubre 2023

4. Eurogunea: desazelerazioa, atzeralditik gertu

Euroguneko IHS Markit PMI konposatua 2023ko uztaila

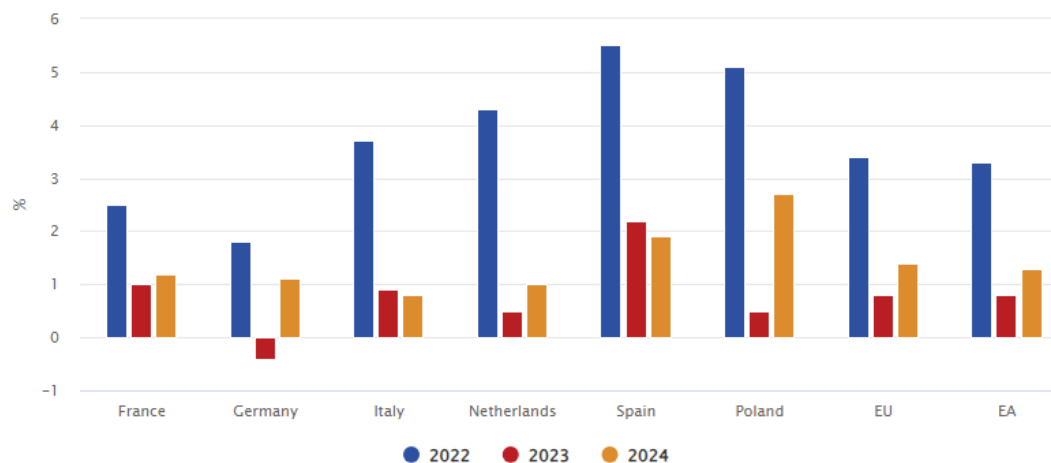
[PMI: IHS Markit](#), Eurostat

Euroguneko ekonomiak **enpresa-jardueraren beherakadarekin** amaitu du 2023IIIH. Izan ere, eskariaren baldintzen okertzeak manufakturen ekoizpenaren eta zerbitzuen bolumenak mugatu ditu eta horien beherakada bizkortu egin du. Halaber, egiteke dauden lanak murriztu egin direla ikusten da, eta, beraz, urtebeterako aurreikuspenak txikiagoak dira. Azken hamar hilabeteetako hazkunde-mailarik txikiena aurreikusten da.

4. Eurogunea lurreratze leun baterako bidean

Europako Batzordearen aurreikuspenak (2023ko iraila)

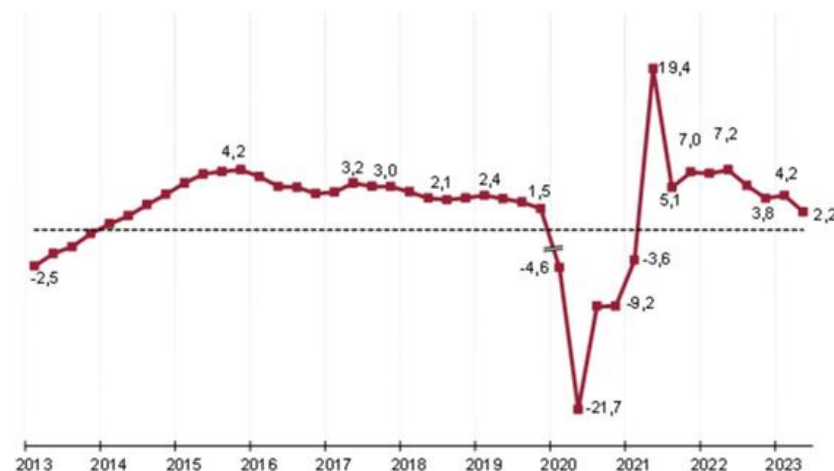
Economic Forecast – Summer 2023

Iturria: [Comisión CE](#)

BPGren hazkundera Espainian

BPG: %2,2% (a/a) 2023IIH

Iturria: [INE](#)

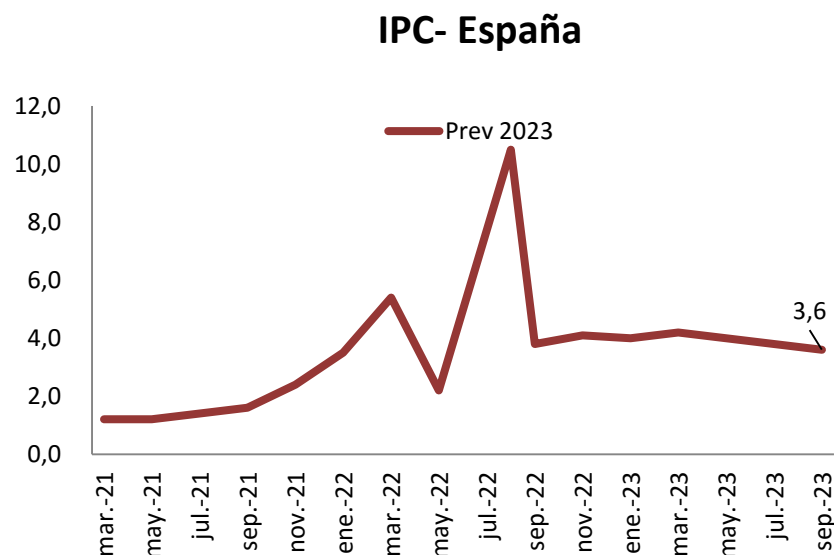
Euroguneko ekonomiak erresilientzia erakusten jarraitzen du azken urteetan jasan dituen asaldura izugarrien aurrean, baina **bultzada galdu du**. Jarduera ekonomikoak bilakaera moderatua izan du EBN 2023-1.urterdian, banku-kredituaren horniduraren dezelerazio handiarekin, diru-politikaren gogortzearen ondorioz. Aurreikuspenen arabera, **jarduera moteldu egin da udan** eta datozen hilabeteetan ere motelduko da. Industriaren ahulezia etengabea izan da eta zerbitzuen bultzada murriztu egin da, nahiz eta Europan turismo-denboraldi ona izan. **Alemaniak, Europaren motorrak, ahulezia-seinaleak ematen ditu** eta Eurogunearen perspektiba ilundu egiten du. FMIren arabera, **lurreratze leunaren** probabilitatea handitu egin da, baina hazkundearen pronostikoa azken hamarkadetako baxuena da, Gazako gatazka berriak areagotutako ziurgabetasun testuinguru batean.

INEren arabera, Espainiako ekonomiaren jarduerak **2023IIHn** (a/a) **%2,2** egin du gora, eta aurreko hiruhilekoan, berriz, %4,2. Eskari nazionalak %2,3-ko ekarpena egiten dio hazkundeari, 2023ITHn baino puntu bat gehiago, eta kanpo-eskariak, berriz, -%0,1 egin du behera, hau da, aurreko hiruhilekoan baino -%2,9 gutxiago.

4. Munduko ekonomiaren hazkundera moteldu da

(PIB real, variación porcentual anual)	2022	2023	2024
Producto mundial	3,5	3,0	2,9
Economías avanzadas	2,6	1,5	1,4
Estados Unidos	2,1	2,1	1,5
Zona del euro	3,3	0,7	1,2
Alemania	1,8	-0,5	0,9
Francia	2,5	1,0	1,3
Italia	3,7	0,7	0,7
España	5,8	2,5	1,7
Japón	1,0	2,0	1,0
Reino Unido	4,1	0,5	0,6
Canadá	3,4	1,3	1,6
Otras economías avanzadas	2,6	1,8	2,2
Economías emergentes y en desarrollo	4,1	4,0	4,0

Iturria: FMI

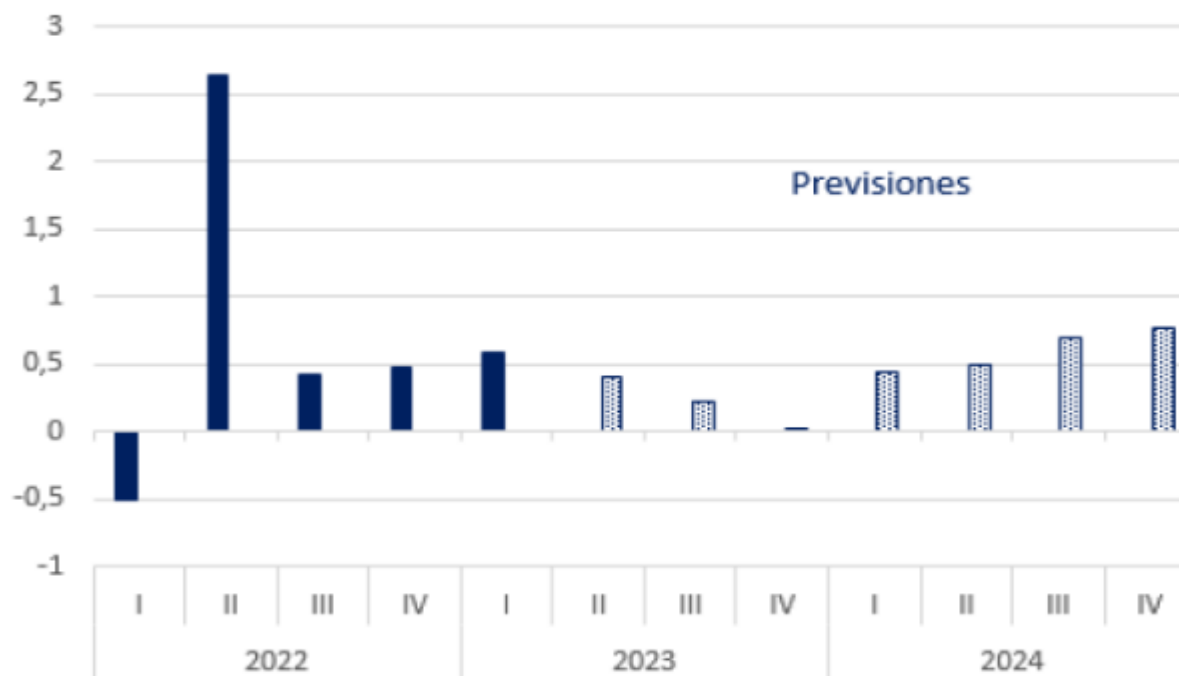

Iturria: Funcas

FMIren azken aurreikuspenen arabera, munduko hazkunde ekonomikoa moteldu egingo da, **2022ko %3,5etik aurtengo %3ra eta datorren urteko %2,9ra**. 2024rako beherantzako %0,1eko berrikuspena egon da, uztailleko datuekin alderatuta. Zifra horiek batez besteko historikoaren oso azpitik daude. Inflazio orokorrak desazeleratzen jarraitzen du, 2022an %9,2, urte arteko terminoetan, %5,9 aurten eta %4,8 2024an. Azpiko inflazioaren jaitiera mailakatuagoa izango da, datorren urtean %4,5era arte iritsiz. Herrialde gehienetan, litekeena da, 2025era arte, inflazioa ez iristea helburutzat jarritako mailara.

4. Espainiako ekonomiaren hazkunde-aurreikuspenak (funcas)

Tasas intertrimestrales

Fuentes: INE y previsiones de Funcas.

[funcas](#)

Moneta-politikaren beherakadaren eragina are gehiago nabarituko da ekitaldiaren bigarren zatian, eta 2024ra luzatuko da, **urte horretarako hazkundera %1,6ra motelduz** eta behetik gora eginez. Barne-eskariak lagundu egiten du desinflazioaren eta soldata-akordioaren ondorioz familien erosteko ahalmena pixka bat berreskuratzen. Interestasen igoeran izandako geldialdiak eta esportazioen atzerapenak inbertsioa suspertuko dute aurreikuspen-aldiaren amaieran. Kontsumo publikoak ez du aldaketarik izan, eta kanpo-sektoreak jarduera erakartzen jarraituko du, baina 2023an baino gutxiago, turismoaren normalizazioaren inpaktua agortzen ari delako.

4. Aurreikuspenen taula. Espainia

Última actualización

sep-23

España

	PIB		IPC		PARO (EPA)	
Panel de Previsiones	2023	2024	2023	2024	2023	2024
AFI	2,2	1,6	3,5	3,0	12,4	12,4
BBVA	2,4	2,1	3,4	3,2	12,3	11,7
Caixabank	2,3	1,7	3,4	3,4	12,3	11,8
CEEM	2,2	1,8	4,0	3,3	12,6	12,0
CEPREDE	2,0	2,4	3,7	3,1	12,8	12,5
CEOE	2,0	1,4	3,5	2,8	12,5	12,4
Funcas	2,2	1,6	3,9	3,5	12,3	11,6
ICAE-UCM	2,4	2,1	3,5	2,8	12,3	11,7
IEE	2,2	1,5	3,7	2,9	12,4	12,2
Intermoney	2,2	2,1	4,0	3,5	12,7	12,0
CONSENSO (media)	2,2	1,8	3,6	3,0	12,3	12,0
Máximo	2,5	2,4	4,0	3,5	12,8	12,5
Mínimo	2,0	1,3	3,2	2,0	12,0	11,3
PRO MEMORIA						
Gobierno (abr 23)	2,1	2,4	-	-	12,2	10,9
BdE (Jun 23)	2,3	2,2	3,2	3,6	12,2	11,5
CE (Sept 23)	2,2	1,9	3,6	2,9	-	-
FMI (Jul 23)	2,5	2,2	-	-	-	-
OCDE (jun 23)	2,1	1,9	3,9	3,9	12,8	12,4

Fuente: funcas

Euskal ekonomiaren bilakaera 2023IIH

2023ko urriaren 17a